

Bilag 8: Metodebilag og tabeloversigt fra spørgeskemaundersøgelse blandt virksomhedsrepræsentanter

Format:

Spørgeskemaundersøgelse

Dato:

Indsamlingsperioden løb fra 14. sept. 2017 – 21. okt. 2017

Formål:

Formålet med spørgeskemaundersøgelsen har særligt været at indsamle viden om private virksomheders kompetencebehov.

Eksterne deltagere:

- Danske virksomheder

Interne deltagere/rekvirenter:

- Danmarks Statistik (DST Survey) har gennemført spørgeskemaundersøgelsen på bestilling fra Udvalg om bedre universitetsuddannelser

Materiale:

- Bilag 8a: Metodebilag til spørgeskemaundersøgelse blandt virksomhedsrepræsentanter
- Bilag 8b: Spørgeramme til virksomhedsrepræsentanter
- Bilag 8c: Tabeloversigt - virksomhedsrepræsentanter [følger]

Bilag 8a: Metodebilag til spørgeskemaundersøgelse blandt private virksomheder

Om undersøgelsen

Danmark Statistik har for Udvalg om bedre universitetsuddannelser foretaget en spørgeskemaundersøgelse blandt en stratificeret stikprøve på 4.000 repræsentativt udvalgte virksomhedsrepræsentanter.

Formålet med undersøgelsen er at få ny viden om ansættelse, kompetencematch og kendskab til universitetsuddannede i det private erhvervsliv, herunder også i virksomheder, som ikke har erfaring med ansættelse af universitetsuddannede. Undersøgelsen dækker 1.834 unikke virksomhedsrepræsentanter fordelt på 1.129 virksomheder, der samlet repræsenterer virksomheder med i alt 977.680 ansatte. Undersøgelsen har en svarprocent på 46 pct.

Undersøgelsen er foretaget som en kombineret web- og telefonundersøgelse i perioden fra 14. sep. 2017 til 21. okt. 2017.

Repræsentativitet

Undersøgelsen er sendt ud til repræsentanter fra alle typer virksomheder, fordelt på størrelse, branche, antal universitetsuddannede ansat og beliggenhed.

Indsamlingsmetoden er designet med henblik på at identificere linjechefer decentralt i organisationen, som har den største erfaring med ansættelse og vurdering af kompetencer. Det sker ved at respondenterne er blevet udvalgt på baggrund af indkomstoplysninger, hvor der i undersøgelsen er udvalgt en population bestående af de 5 pct. højst lønnede medarbejdere i virksomheder. Det gør det muligt at identificere de mest centrale medarbejdere i virksomhederne, som forventes at have erfaring med rekruttering af personale, eller som minimum har en stilling, der gør at vedkommende sidder med i fx ansættelsesudvalg. Denne metode er anderledes fra almindelige virksomhedsundersøgelser, hvor virksomhederne typisk kontaktes direkte.

For at opnå en repræsentativ stikprøve er virksomhederne opdelt efter to kriterier. Først inddeles virksomhederne i fire branchegrupper ud fra andelen af ansatte, der har en lang videregående uddannelse (LVU). Dernæst laves en yderligere opdeling af hver af de fire branchegrupper i tre grupper efter andelen af ansatte med en videregående uddannelse pr. branchegruppe (høj, middel og lav), dvs. blandt alle virksomheder i de fire branchegrupper. Virksomhederne bliver dermed inddelt i 12 strata jf. nedenstående matrix

	Pct. af LVU'ere		
	Høj	Middel	Lav
Branchegruppering			
Gruppe 1 (69-75)	1	5	9
Gruppe 2 (35, 58-63, 64, 65)	2	6	10
Gruppe 3 (6-33, 68)	3	7	11
Gruppe 4 (1-3, 36-56, 77-82)	4	8	12

For gruppe 1 er der lavet en størrelsesafgrænsning på minimum 10 ansatte, for gruppe 2, 3 og 4 er grænsen sat til 20 ansatte.

Gruppe 1 indeholder virksomheder i branchen: Erhvervsservice.

Gruppe 2 indeholder virksomheder i brancherne: Energiforsyning, Information og kommunikation, Finansiering og forsikring.

Gruppe 3 indeholder virksomheder i brancherne: Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed, Ejendomshandel og udlejning.

Gruppe 4 indeholder virksomheder i brancherne: Landbrug, skovbrug og fiskeri, Bygge og anlæg, Handel og transport mv., Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service.

Udvælgelse til stikprøven

Til stikprøven udvælges nøglepersoner i virksomhederne. Nøglepersoner defineres ud fra deres lønniveau ejerskab af virksomheden. Der trækkes lod blandt de personer, der har de højeste lønninger i virksomhederne, og hvis der kan identificeres en ejerleder i virksomheden. Disse personer kontaktes direkte.

Udvælgelsen er sket i 3 omgange.

- 1) 1.200 personer udvælges tilfældigt og fordeles ligeligt til hvert strata for derved at sikre at strata er direkte sammenlignelige.
- 2) Der udvælges ca. 1.000 personer proportionalt efter gennemsnit af LVU pr. branchegruppe, dvs. flest udvalgte i branchegrupper med højest andel af LVU'ere.
- 3) Ca. 2.000 personer udvælges proportionalt efter antal ansatte pr. strata i forhold til antal ansatte i alt

For at sikre en bred stikprøve ift. forskellige virksomheder, er der sat en grænse for antal udvalgte personer pr. virksomhed (cvr-nr). Maksimalt 20 medarbejdere eller 5 pct. af en virksomheds medarbejdere har haft mulighed for at blive udvalgt og minimum 1 medarbejder pr. cvr-nr.

Virksomhedsafgrænsning

Populationen afgrænses til virksomheder inden for det private område i Danmark, dvs. ud fra følgende sektorafgrænsning

- 18 Private ikke-finansielle selskaber
- 28 Private penge- og realkreditinstitutter
- 58 Private forsikringsselskaber
- 62 Private pensionskasser
- 81 Personligt ejede virksomheder

Efter afslutning af undersøgelsen har Danmarks Statistik foretaget en opregning af interviewdata. Opregningen er foretaget inden for hvert stratum, hvor registeroplysninger om branche- og uddannelses sammensætning indgår i opregningen.

Der er i undersøgelsen en tendens til en lille overvægt af deltagelse fra virksomheder med en højere andel af universitetsuddannede. Det skyldes, at det største bortfald forekommer i brancher med en lavere andel universitetsuddannede.

Udvikling af spørgeramme

Spørgerammen er udviklet af sekretariatet i samarbejde med Danmarks Statistik, og med inspiration fra tidligere undersøgelser af samme karakter. Spørgeskemaet til undersøgelsen består af ca. 80 spørgsmål. Foruden en række fællesspørgsmål er spørgeskemaet rutestyrket, så det både er målrettet virksomheder, der har ansatte fra universiteterne og virksomheder uden medarbejdere med universitetsuddannede.

Mediantiden for gennemførelse af spørgeskemaet på webplatformen var 11 minutter og 46 sekunder blandt virksomheder *med* universitetsuddannede, og 6 minutter og 1 sekund for virksomheder *uden* universitetsuddannede. Gennemsnitstid for telefoninterview var henholdsvis 15 minutter og 6 sekunder og 7 minutter og 51 sekunder.

Spørgerammen blev pilottestet af Danmarks Statistik før udsendelse med henblik på at teste spørgsmålenes anvendelighed i en webbesvarelse. Interviews blev gennemført mellem d. 7.–11. august 2017 i tidsrummet 16:00–20:30. Der blev udtrukket en tilfældig stikprøve på 300 interviewpersoner, der er tilknyttet en virksomhed med mindst 50 ansatte i det private erhvervsliv. Fra denne stikprøve blev der tilfældigt udtrukket én person blandt de tre personer, med den højeste lønindkomst i virksomheden.

Det primære fokus i pilottesten var på respondenternes forståelse af spørgsmålene og undersøgelsens rammer for validitet. Ved de første interviews fulgte pilotinterviewerne skemaskabelonen i dets oprindelige form. Derefter overgik interviewerne til kognitive interviews baseret på *probing*, *tænk højt* og *parafrasering*.

Spørgerammen blev justeret på baggrund af pilottesten i samarbejde med Danmarks Statistik forud for den endelige udsendelse af spørgeskemaet.

Bilag 8b. Spørgeramme til private virksomheder

Spg.nr.	Spørgsmål	Svarmulighed	Betingelse
Blok A			
IntroA	Undersøgelsen handler om dit syn på og dine holdninger til medarbejdere med en universitetsuddannelse og deres kompetencer. Vi spørger desuden til, hvilke krav din virksomhed har til medarbejdernes uddannelse og hvilke kompetencer I har i fokus. Alle kan svare på spørgsmålene. Uanset om de fleste medarbejdere i din virksomhed har kortere eller praktiske uddannelser eller længere og mere teoretiske uddannelser. Fokus er på de medarbejdere, du har kendskab til, er blevet ansat inden for de seneste 3 år.		
A1	Hvad er din stilling eller funktion i virksomheden? Hvis du er fratrådt din stilling, eller er på orlov mv., vil vi bede dig om at svare ud fra dine erfaringer fra det arbejdssted, hvor du var, før du stoppede.	1. Ejer 2. Direktion eller øverste ledelse 3. Direkte personaleleder 4. HR-ansvarlig 5. Mellem- eller projektleder 6. Faglig ekspert 7. Sælger 8. Andet	
A1_2	Hvad er din stilling eller funktion?	String [200]	A1=8

Blok B			
B1	Der kommer nu nogle spørgsmål om din arbejdsplads. Hvis du arbejder i en stor virksomhed med mange arbejdssteder, handler spørgsmålene om dine erfaringer fra din <u>lokale arbejdsplads</u>. Dvs. dér, hvor du har din erfaring fra, og i høj grad har direkte indflydelse. Universitetsuddannelserne er opbygget som en 3-årig bacheloruddannelse, der typisk efterfølges af en 2-årig kandidatuddannelse. Begge uddannelser giver adgang til arbejdsmarkedet. Fra hvilke af følgende <u>danske</u> universiteter har din arbejdsplads inden for de seneste 3 år ansat medarbejdere?	1. Aalborg Universitet 2. Aarhus Universitet 3. Copenhagen Business School 4. Danmarks Tekniske Universitet 5. IT-Universitetet 6. Københavns Universitet 7. Roskilde Universitet 8. Syddansk Universitet 9. Vi har ansat eller tidligere haft ansatte fra danske universiteter, men jeg ved ikke fra hvilke 10. Vi har tidligere haft ansatte fra danske universiteter, men det er mere end 3 år siden 11. Vi har ikke ansat eller tidligere haft ansatte fra danske universiteter	
B2	Har din arbejdsplads ansat eller har I tidligere haft ansatte med uddannelser fra <u>udenlandske</u> universiteter?	Ja/nej/ved ikke	
Blok C	Nej til universitetsuddannelse		B1=10, 11
C1_int	Der kan være flere grunde til, at I ikke har eller har haft medarbejdere med en universitetsuddannelse ansat i de seneste tre år. Her kommer nogle spørgsmål med nogle årsager, som du bedes tage stilling til.	1. I høj grad 2. I nogen grad 3. I mindre grad 4. Slet ikke 5. Ved ikke	
C1	I hvilken grad skyldes det, at I ikke har jobfunktioner, der vil passe til en universitetsuddannet?		

C2	I hvilken grad skyldes det, at I vurderer, at der ikke vil være tilstrækkeligt med opgaver til en universitetsuddannet?		
C3	I hvilken grad skyldes det, at I ikke har søgt efter universitetsuddannede?		
C4	I hvilken grad skyldes det, at I finder det for dyrt at ansætte en universitetsuddannet?		
C5	I hvilken grad skyldes det, at I ikke mener, at en universitetsuddannet vil give merværdi ift. andre faggrupper i samme jobfunktion?		
C6	I hvilken grad skyldes det, at universitetsuddannede vil være overkvalificerede til de pågældende jobfunktioner og opgaver i din virksomhed?		
C7	I hvilken grad skyldes det, at universitetsuddannedes kompetencer er for teoretiske?		
C8	I hvilken grad skyldes det, at universitetsuddannedes kompetencer er for specialiserede?		
C9	I hvilken grad skyldes det, at de universitetsuddannedes kompetencer er for generelle til de pågældende jobfunktioner?		
C10	I hvilken grad skyldes det, at det kan være vanskeligt at gennemskue matchet mellem uddannelse eller profil og de jobfunktioner, som den pågældende skal varetage i jeres virksomhed?		
Blok D			
D0	Hvor sandsynligt er det, at jeres virksomhed i fremtiden vil ansætte [flere] universitetsuddannede?	1 Meget sandsynligt 2 Sandsynligt 3 Hverken sandsynligt eller usandsynligt 4 Usandsynligt	

		5 Meget usandsynligt	
C_bla	Hvilken uddannelsestype har de fleste af de ansatte i din virksomhed? Fx et håndværkerfag, HK, ingeniør, transport osv.	String [300]	
Blok E	Ja til universitetsuddannede		B1=1,2,3,4,5,6,7,8,9
E1_int	De følgende spørgsmål omhandler, hvilke overvejelser I gør jer, når I ansætter universitetsuddannede.		
E1	Hvilke arbejdsopgaver varetager medarbejdere med en universitetsuddannelse i jeres virksomhed? (vælg gerne flere) Fokus er på de medarbejdere, du har kendskab til, er blevet ansat inden for de seneste tre år.	1 Kommunikation 2 Udvikling af processer, produkter eller services 3 Ledelse 4 Markedsundersøgelser, analyse, statistik 5 Jura og personale-spørgsmål (HR) 6 Regnskab og økonomi 7 Salg 8 Logistik og lagerstyring 9 IT-udvikling og drift 10 Fysiske målinger og beregninger 11 Administrativt arbejde 12 Andet	
E1_andre	Hvilke andre arbejdsopgaver tænker du på?	String [300]	E1=12
E2	På en skala fra 0-10, hvor 0 er "specialist" og 10 er "generalist", hvordan vil du <u>generelt</u> vurdere kompetencebehovet i jeres virksomhed når I søger nye medarbejdere? En specialist ved typisk meget om et enkelt eller få områder og en generalist noget om flere områder.	0 Specialist 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Generalist	
E3_Int	De følgende spørgsmål omhandler de universi-		

	tetsuddannedes kompetencer. Først spørges til, i hvilken grad nogle kompetencer er <u>vigtige for virksomheden</u> Derefter skal du vurdere, i hvilken grad, du mener de <u>universitetsuddannede besidder disse kompetencer</u>.		
E3	Ud fra din erfaring, i hvilken grad...	1. I høj grad 2. I nogen grad 3. I mindre grad 4. Slet ikke 5. Ved ikke	
E3_1	Fremmedsprog		
E3_2	Forretningsforståelse		
E3_3	Generelle IT-færdigheder		
E3_4	Formidling (skriftlig og mundtlig)		
E3_5	Samarbejde		
E3_6	Analytiske evner		
E3_7	Talforståelse		
E3_8	Strukturering og overholdelse af deadlines		
E3_9	Projektorienteret arbejde		
E3_10	Omsætning af idéer til praksis		
E3_11	Tilegnelse af ny viden		
E3_12	Viden om internationale forhold		
E3_13	Problemløsning		
E3_14	Nyeste viden på fagområdet		
E5	Ud fra din erfaring i hvilken grad oplever du, at der overordnet set er overensstemmelse mellem det, de nyuddannede fra uni-		

	versiteterne har lært og det, I efterspørger i jeres virksomhed?		
E6	Hvor enig eller uenig er du i følgende: De universitetsuddannede er i højere grad i stand til at bringe ny viden til virksomheden end andre medarbejdere indenfor samme arbejdsområde?	1 Meget enig 2 Enig 3 Hverken enig eller uenig 4 Uenig 5 Meget uenig 6 Ved ikke	
E7	Hvor enig eller uenig er du i følgende: De universitetsuddannede er i højere grad i stand til at arbejde systematisk og kritisk med at løse en ukendt opgave end andre medarbejdere indenfor samme arbejdsområde?	1 Meget enig 2 Enig 3 Hverken enig eller uenig 4 Uenig 5 Meget uenig 6 Ved ikke	
Blok F			B1=1,2,3,4,5,6,7,8,9
F1_Int	I det følgende gives et eksempel på en universitetsuddannet ansøger til et job i din virksomhed.		F1_1 og F1_2 fordeles tilfældigt
F1_1	Navn: Marie Nielsen Alder: 25 år Uddannelse: 3 års uddannelse som bachelor Marie Nielsen er netop blevet færdig fra universitetet med en bachelorgrad, der er relevant for jeres virksomhed. Marie har gode karakterer, og et blandt den bedste femtedel af sin årgang. Marie har interesse i jeres virksomhed og har sendt en god ansøgning.		
F1_2	Navn: Marie Nielsen Alder: 25 år Uddannelse: 5 års uddannelse som kandidat Marie Nielsen er netop blevet færdig fra universitetet med en kandidatgrad, der er relevant for jeres virksomhed. Marie		

	har gode karakterer, og et blandt den bedste femtedel af sin årgang. Marie har interesse i jeres virksomhed og har sendt en god ansøgning.		
F2	I hvilken grad vil du være interesseret i at ansætte Marie, givet at I har en stilling, der passer til hendes kompetencer?	1. I høj grad 2. I nogen grad 3. I mindre grad 4. Slet ikke 5. Ved ikke	
F2_1	Ville det stille Marie anderledes, som ansøger i din virksomhed, hvis hun i stedet havde en kandidatgrad (5-årig uddannelse)?	1. Ja, meget bedre 2. Ja, lidt bedre 3. Ingen ændring 4. Nej, lidt dårligere 5. Nej, meget dårligere 6. Ved ikke	
F2_2	Vil det stille Marie anderledes, som ansøger i din virksomhed, hvis hun i stedet havde en bachelorgrad (3-årig uddannelse)?	1. Ja, meget bedre 2. Ja, lidt bedre 3. Ingen ændring 4. Nej, lidt dårligere 5. Nej, meget dårligere 6. Ved ikke	
F3	Hvad har, ifølge dig, betydning for jeres vurdering, når I ansætter universitetsuddannede til jeres virksomhed? Vælg gerne flere svar	1. Længden på uddannelsen 2. Alder 3. Startløn 4. Køn 5. Faglige kompetencer 6. Studiejob 7. Karakterer 8. Personlighed og kemi 9. Andet	
F3_oth	Angiv hvilket:	String [300]	F3=9
F4	Hvad betyder mest for jeres vurdering? Vælg de 3 vigtigste	Vælg de 3 vigtigste	
F6	Har du været med til at modtage eller behandle en ansøgning fra en universitetsuddannet inden for de seneste tre år?	Ja/nej	
F6_1	Har du modtaget eller behandlet en ansøgning fra en universitetsuddannet, hvor <u>vedkommendes uddannelse var ukendt for dig?</u>	Ja/nej	F6=1
F6_2	Har du modtaget eller	Ja/nej	F6=1

	behandlet en ansøgning fra en universitetsuddannet, hvor <u>vedkommendes uddannelse var ukendt for andre i virksomheden?</u>		
F7	Hvad gør I, hvis I ikke ved, hvad uddannelsen indeholder? Sæt gerne flere svar	7. Vi undersøger, hvad uddannelsen indeholder 8. Vi inviterer til en uddybende samtale 9. Vi vælger først uddannelser, vi kender 10. Andet 11. Ved ikke	F6_1 = 1 or F6_2 =1
F7_andet	Angiv hvad:	String [300]	F7 = 4
F6_3	Har du oplevet, at I sortere en ansøger fra, fordi uddannelsen var ukendt?	Ja/nej	F6_1 = 1 or F6_2 =1
F8_0	Der er mange forskellige typer af universitetsuddannelser. I de kommende spørgsmål vil vi høre, om du har et billede af, om det kan give din virksomhed værdi at ansætte personer med bestemte universitetsuddannelser.		
F8_1	Vil det give værdi for virksomheden at ansætte en universitetsuddannet fra...		
F8_2	... <u>Samfundsvidenskab</u> , fx erhvervsøkonomi, forvaltning, jura eller psykologi	Ja/nej/ved ikke	
F8_3	... <u>Humaniora</u> , fx erhvervsprog, fremmedsprog, kultur eller historie	Ja/nej/ved ikke	
F8_5	... <u>Teknisk videnskab</u> , fx civilingeniør kemi- eller bioteknik	Ja/nej/ved ikke	
F8_6	... <u>Naturvidenskab</u> , fx biologi, matematik, fysik eller geografi	Ja/nej/ved ikke	
F8_7	... <u>Informationsteknologi</u> , fx softwareudvikling, datalogi, informatik	Ja/nej/ved ikke	
F8_8	... <u>Sundhedsvidenskab</u> , fx folkesundhedsvidenskab, læge eller farmaceut	Ja/nej/ved ikke	
Blok G			
G0	Den teknologiske udvikling kan betyde, at nye kompetencer er nødvendige,		

	og at gamle ikke længere har samme værdi. De følgende spørgsmål omhandler, hvilke kompetencer blandt medarbejderne, der efter din mening vil blive <u>vigtigere</u> for <u>din virksomhed</u> om 5-10 år, end de er i dag.		
G1	Tror du, at evnen til at <u>tænke kreativt og udvikle nye processer, produkter eller services</u> bliver <u>vigtigere</u> for <u>din virksomhed</u> om 5-10 år end i dag?	Ja/nej/ved ikke	
G2	Tror du, at <u>sociale kompetencer</u> bliver <u>vigtigere</u> for <u>din virksomhed</u> om 5-10 år end i dag?	Ja/nej/ved ikke	
G3	Tror du, at evnen til at <u>forholde sig kritisk til viden</u> bliver <u>vigtigere</u> for <u>din virksomhed</u> om 5-10 år end i dag?	Ja/nej/ved ikke	
G4	Tror du, at evnen til at <u>tilegne sig ny viden</u> løbende bliver <u>vigtigere</u> for <u>din virksomhed</u> om 5-10 år, end i dag?	Ja/nej/ved ikke	
G5	Tror du, at evnen til at <u>anvende teknologi</u> i sit arbejde bliver <u>vigtigere</u> for <u>din virksomhed</u> om 5-10 år end i dag?	Ja/nej/ved ikke	
G6	Tror du, at <u>viden om etiske spørgsmål</u> bliver <u>vigtigere</u> for <u>din virksomhed</u> om 5-10 år end i dag?	Ja/nej/ved ikke	
G7	Tror du, at evnen til at bruge <u>fagspecifik viden i praksis</u> bliver <u>vigtigere</u> for <u>din virksomhed</u> om 5-10 år end i dag?	Ja/nej/ved ikke	
G8	Tror du, at der er <u>andre kompetencer</u> , som ikke tidligere er nævnt, der bliver <u>vigtigere</u> for <u>din virksomhed</u> om 5-10 år end i dag?	Ja/nej/ved ikke	
G8_oth	Hvilke andre kompetencer? Angiv hvilke	String [300]	

G_all	Hvilke af følgende kompetencer mener du bliver de vigtigste for din virksomhed om 5-10 år? Vælg de 3 vigtigste	1 Evnen til at udvikle nye processer, produkter eller services 2 Sociale kompetencer 3 Evnen til at forholde sig kritisk til viden 4 Evnen til at tilegne sig ny viden løbende 5 Evnen til at anvende teknologi i sit arbejde 6 Viden om etiske spørgsmål 7 Fagspecifik viden i praksis 8 Andre kompetencer (som du selv angav i forrige spørgsmål)	
Blok H			
H1	Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Vores virksomhed har i dag de kompetencer fra universitetsuddannede, som kræves i fremtiden.	1 Meget enig 2 Enig 3 Hverken enig eller uenig 4 Uenig 5 Meget uenig 6 Ved ikke	B1=1,2,3,4,5,6,7,8,9
H2	Forventer du en ændring i andelen af medarbejdere i jeres virksomhed, som i fremtiden vil have en universitetsuddannelse?	1 Ja, en større andel 2 Uændret 3 Nej, en mindre andel 4 Ved ikke	B1=1,2,3,4,5,6,7,8,9
H3	Har du afslutningsvis nogen gode råd til, hvordan flere nyuddannede fra universiteterne kan komme ud på det private arbejdsmarked?	String [500]	
H_com	Har du yderligere kommentarer til undersøgelsen?	String [500]	
Outro	Vi har ikke flere spørgsmål. Tak for din deltagelse.		